

ga skušali pregovoriti, da bi odpadel, a vrnil se je kot zmagovalec k svojim tovarišem. Sedaj oče še enkrat sam pokusi sina pregovoriti, a ta mu reče: »Oče, kralj je zapovedal; ti ga moraš ubogati, ker si njegov služabnik. Poznam vzrok svoje smrti. Moja vera je. Oče, umori me!« Da bi otroku prihranil nadaljne muke, ga je dal ubiti s kijem in položiti na stran.

Druge so nato sežgali. Kmalu so vsi v plamenih in dimu. Glasno in veselo molijo, dokler ne umolkne eden glas za drugim. Dne 6. junija 1920 je bilo teh 22 zvestih učencev Kristusovih prištetih blaženim. Kar je bilo pri tej slovesnosti posebno zanimivo, je bilo to, da sta bila sredi kardinalov in škofov tudi dva zamorca v dolgih črnih, s srebrom obrobjenih oblekah, kakor se nosijo visoki uradniki v Ugandi. To sta bila Dionizij Kaminka in Jožef Nsingirira, dva izmed 14 letnih pomiloščenec, ki sta prišla v Rim, da sta praznovala zmagoslavje svojih srečnih tovarišev.

V katoliški Cerkvi vidimo nek čisto poseben pojav — mučeništvo. Prvi o-znanjevalci krščanstva umrjejo mučeniške smrti. Nato sledi 300letna doba mučeništva v rimskem cesarstvu in v sosednjih deželah, v katerih žrtvuje na tisoče ljudi svoje življenje za svoje krščansko prepričanje. In nikdar v Cerkvi ni prenehalo mučeništvo. V 16. stoletju umirajo katoliški mučenci na Angliškem, v 18. na Francoskem, v vseh teh stoletjih na Kitajskem in Japonskem, pred dobrimi 40 leti so umirali mučenci, o katerih smo danes govorili, in v naših časih umirajo v Mehiki. Bile so med mučenci vse vrste ljudi. Otroci, cvetoči mladeniči in dekleta, očetje in matere, ki so jih trgali od otrok, bili so starci, bili so čisto priprosti, bili so učeni, bili iz višjih stanov. Umirali so za svojo vero vedno junaško in neustrašeno, a umirali tudi mirno, veličastno. Reči moramo, da kaj takega, kakor je mučeništvo, ne more pokazati nihče drugi na svetu, kakor le katoliška Cerkve. Je to dokaz, da živi v katoliški Cerkvi neka višja moč, ki daje mučencem neko nadčloveško krepkost. In ta višja moč je Kristus po svoji obljubi: »Glejte, jaz ostanem pri vas vse dni do konca sveta.« Zato je pa mučenica Felicita, ko se je norčeval iz nje jetniški paznik, ko je stokala v porodnih bolečinah, odgovorila: »Sedaj trpim jaz. A na morišču bo drugi v meni, ki bo trpel za me, ker hočem jaz trpeti za njega.«

Praznik presv. Rešnjega Telesa. Ta praznik, ki je eden najlepših in najveličastnejših, ki jih obhaja katoliška Cerkve, je vpeljal papež Urban IV., ki je vladal v letih 1261 do 1264. Povod zato pa je dala prikazen, ki jo je imela pobožna redovnica Julijana v samostanu blizu mesta Litih. Večkrat je videla polno luno, na kateri pa je bila velika črna pega. Razodeto ji je bilo, da pomenja polna luna cerkveno leto, črna pega na njej pa, da manjka v tem letu praznik v čast tistemu, kar je pravzaprav najlepše v krščanski veri, namreč v čast Kristusu, ki živi med nami v naj

svetejšem zakramentu. Svojo prikazen je razodela cerkvenim predstojnikom, ki so nato po treznem prevdanku vpe-ljali praznik presv. Rešnjega Telesa najprej v litiški škofiji, dokler ga papež Urban IV. ni zapovedal za vso Cerkve. Duhovske molitve in molitve pri sv. maši za ta praznik je zložil velik učenjak in častilec Rešnjega Telesa — sv. Tomaž Akvinski. Spomnimo se tudi mi ta dan s hvaležnim srcem na neizmerni zaklad, ki ga imamo v presv. R. Telesu.

Jubiljeina romanja v Rim. Vsak teden se pojavljajo v Rimu romarji iz najrazličnejših dežel, da se poklonijo zlatomašniku Piju XI. in mu izrazijo svoje častitke ter sinovsko vdanost. Ob binkoštnih praznikih so bili v Rimu številni hrvaški romarji s svojimi škofi, ki so bili sprejeti od Sv. Očeta, ki je posebno pohvalil procvitajočo versko življenje na Hrvatskem. Razen tega so bili v zadnjem času v večnem mestu benediktinski opat iz opatije Beuron s 150 redovniki, ki so izročili papežu kra-sen, umetniško izdelan kelih. Mudili so se v Rimu tudi belgijski časnikarji s 500 udeleženci tudi iz drugih stanov. Posebno prijazno je sprejel papež nem-

ške romarje iz Briksena na južnem Tirolskem. Poklonili so se Sv. Očetu tudi romarji iz Holandske, 700 po številu, in pa prvi božjepotniki iz Amerike, ki jih je vodil kardinal O'Connell. Pri sprejemu predarelskega škofa Waitza je papež izrazil posebno zadovoljstvo nad krščanskim tiskom na Tirolskem, nad organizacijo krščansko mislečih delavcev in nad društvom gorskih vodnikov, ki skrbijo, da se služi ob nedeljah po gorah sv. maša za hribolazce. Posebno slovesen je bil sprejem v Vatikanu, ko je kardinal Mery de Val predstavil Sv. Očetu 6000 učencev šolskih bratov. Papež se je zahvalil velikemu delu šolskih bratov, ki po vsem svetu vzgajajo nad 300.000 učencev v prave krščanske, značajne može.

Mehika. Zdi se, da bo v težko preizkušeni Mehiki polagoma le prišlo do zaželenega miru. Nadškof Ruiz i Flores je v neki objavi izrekel obžalovanje nad sedanjimi razmerami in povdaril potrebo pomirjenja. Po ovinkih je na to objavo odgovoril predsednik Portes Gil in izjavil, da je pripravljen začeti se pogajati in da hoče sprejeti vsako rešitev težkega vprašanja, ki bi dežel koristila.

NOVICE

Narod! Guštanj te kliče! V nedeljo dne 9. junija t. l. pričakuje te ves narodni Guštanj, da skupno proslavimo desetletnico osvobođenja, da se skupno spominjamo junakov, sinov našega naroda, ki so močili s svojo krvjo zemljo Korotancev, da se skupno klanjamo materam, katere so dale našemu narodu toliko junakov mučnikov in da se zahvalimo Njemu za svobodo našo in prosimo Njegove zaščite za našega kralja in naš dom!

Vsi veroučitelji v Sloveniji se pozivajo, da vložijo posebej prijave za nagrade veroučnih ur in potnine samo za mesec marec 1929 neposredno računskemu odseku prosvetnih oddelkov ljubljanske in mariborske oblasti v Ljubljani, Bleiweisova cesta.

Kralj boter 12. sinu. Pri Sv. Jakobu v Slov. goricah bo prihodnjo nedeljo 2. junija redka slovesnost. Pred par meseci se je mizarskemu mojstru in malemu posestniku Jakobu Ekselenskiemu rodil 12. sin. Ekselenski je potom okrajnega glavarja zaprosil kralja za botra. Pred tednom dni je prišlo iz kraljeve kabinete pisarne telegrafično obvestilo da je kralj Aleksander sprejel za-prošeno kumstvo in da ga bo pri krstu nadomeščal gospod major Mičič od 45. pešpolka v Mariboru. Slovesnost se bo izvršila pred pozno božjo službo. — V Slovenskih goricah je menda to prvi slučaj da je kralj bil kakemu otroku boter pri krstu.

K desetletnici Glasbene Matice v Ma-riboru. Na izjavo hvaležnosti in vdanosti, ki jo je podal predsednik Glasbene Matice dr. Josip Tomiňsek pri slavnostnem zborovanju in brzoglavno Nj. Vel. kralju, je dospel od ministra dvo-ra sledeči odgovor: »Prejemši z zado-

voljstvom izraze vdanosti s proslave desetletnice Glasbene Matice v Mariboru, je Nj. Vel. kralj blagovolil mi naročiti, da udeležnikom te proslave izjavim Njegovo toplo zahvalnost.«

Pozor pred sleparskimi agentii! Na kmetih in v hribovitih občinah se ljudje pritožujejo, da mrgoli vse polno tujih agentov, ki ljudem vsiljujejo razne srečke nekih židovskih tujih tvrdk. Obljubljajo jim vsemogoče srečonosne dobitke in so tako vsiljivi, da si kmet ali kmetica niti pomagati ne moreta. Obiskujejo ti sumljivi ljudje najraje kmete visoko v hribih, kakor je Pohorje, Kozjak itd. Pri piscu teh vrst se je oglasila te dni kmetica, ki je milo jokala, ker jo je brezvestni neznanec spravil ob zadnje prihranke 1500 Din. Po izpovedbi kmetice je dotični tujec rekel, da je poslan iz Beograda in Zagreba in da mora vsak posestnik vzeti te srečke, sicer pa bo pri davkih več plačal. Isto kmetico je dotični tuji agent hotel tudi prisiliti, da se še visoko zavaruje proti požaru, čeravno ima kmetica zavarovanje že dobro urejeno. Ker prihajajo take pritožbe od vseh strani, svetujemo ljudem, da v slučaju, ako se pojavi kak sumljiv tujec v kakem kraju, takoj prijavijo ljudje dotičnika bližnji žandarmeriji ali pa županu, kateri naj vse potrebno ukrene, da brezvestni tujci ne bodo izvajali na goljufiv način iz naših ljudi denar in jih poleg tega še spravljali v tožbe in stroške. Še enkrat opozarjamo naše lju-di, da naj bodo zelo oprezní v obče-vanju z neznanci.

Oblak se je utrgal. Velika škoda. — V soboto dne 25. maja popoldne okoli 4. ure se je na meji med župnijami Sv. Jakob v Slov. goricah, Št. Ilj, Marija Snežna, Jarenina nenadoma utrgal oblak in voda je tekla z neba, kakor bi iz škafa lival. V trenutku so bile doline polne vode in zemlje, ki so jo valovi od našali s hribov. Najhuje je divjal vihar

z nepopisno težkim naliveom na Hlapju Zgornjem in Malem dolu, Počeniku in Srebotju v župniji Sv. Jakoba. Naliv je odnesel s strmin ponekod vso zemljo z njiv in vrtov s posevki vred. Travniki v dolinah, ki vodijo od severa proti Sv. Jakobu s krasno travo, so vsi debelo obloženi z zemljo, tako da je letošnje seno popolnoma uničeno. Celo krompir z zrahljano prstjo vred je naliv odnesel z mnogih njiv, ravno tako tudi koruzo in druge posevke. — Velika je škoda tudi na ozimnem žitu, posebno na rži. Med naliveom, ki je trajal skoro eno uro, je padala tudi debela toča, ki je ponekod zbila v tla posebno rž in je napravila v vinogradih veliko škodo. Največja pa je vsekako škoda na travnikih in njivah. Zemlje in druge prinešene robe leži v dolinah na travnikih tako debelo, da bo treba več dni dela, če hočejo posestniki spraviti te stvari iz travnikov in da bo mogla vsaj otava malo rasti. — Občine so se takoj obrnile na sresko glavarstvo, velikega župana, na davčno upravo in oblastni od bor s prošnjo, da se škoda preceni in potrebno ukrene v pomoč prizadetim posestnikom. Tudi Pesnica je izstopila in poblatila travnike. — Zgodaj je letos narava začela z neurji. Škoda je za našega kmeta tem hujša, ker letos ni pričakovati v vinogradih vsled zimske pozebe skoro nobenih dohodkov, ali pa vsaj malo. Poleg tega letos tudi ne bo sadja, tako da ni izgleda na kake dohodke. Če uniči neurje še seno in posevke, kaj si naj ubogi kmet in viničar začne?!

Tihotapstvo. Kljub smrtnim žrtvam, neprilikom in dolgoletnemu zaporu in globi se udajajo ljudje tihotapstvu z vsim mogočim. V petek dne 24. majnika se je razvila med tihotapci in finančno stražo ob severni meji pri Sv. Križu nad Mariborom prava bitka. Tihotapci so hoteli pri Sv. Križu prekoračiti z razno nedovoljeno robo mejo in finančna straža jih je izsledila. Nekateri so se spustili v beg proti Zgornji Sv. Kungoti in financarji so otvorili ogenj nanje, kateremu so odgovorili tihotapci iz revolverjev. Padlo je v celem 15—20 strelcev, a k sreči ni bil nikdo zadet. Finančna straža je ulovila dva tihotapca in jih pripeljala v zapore mariborskega okrožnega sodišča.

Velika nesreča. Iz Vrat nad Muto po ročajo: Na binkoštno nedeljo proti večeru se je nad našimi kraji pooblačilo nebo in se začela pripravljati huda ura z nevihto. Za bliskom in gromom se je še usula toča s prav hudim naliveom. S hribov so se udrli navzdol hudourniki, ki so valili seboj zemljo, nasade koruze in krompirja. V Veljki, občina Ojstrica pri Dravogradu, je gnala pastarica z višje ležečega pašnika pri pojavu nevihte živino ter ovce in koze proti domu k Potočniku. Živina je brzela pred hudo uro kar vsa skupaj in postala radi silnega naliva pod košato ter visoko smreko. Kar naenkrat bliskne, strahovito zagrmí in strela trešči v to smreko. Trenutno je bilo smrtno zadetih: 6 glav govedi, 16 ovac ter 2 kozi. Ubogi in vsega pomilovanja vredni kmet je bil prej nego v eni sekundi ob celo živinsko premoženje, ki mu je

itak v sedanjih hudih časih edini denarni izkupiček.

Vlomi pri Ljutomeru. Te dni so vdrlí neznani svedrovec skozi okno v trgovino Štefana Rajha v Cezanjevcih blizu Ljutomera. Tatovi so odnesli iz ome njene trgovine 15 m ševijota, 20 m kloba, 20 m karirane sive svile, nad 6 m ru javega blaga za moško obleko, 9 m črtastega moškega blaga in nekaj drugih malenkosti. Iste noči je bilo vlomljeno v shrambo Ivana Rudolfa v Cezanjevcih, iz katere so pokradli storilci 20 kg suhega mesa, 5 kg zabele in nekaj pi jače. Skušali pa so vlomiti tudi v trgovino Franca Vrbanjaka v Branoslavcih in v trgovino Ignaca Lavrenčiča v Borecih, kjer pa so bili prepojeni. Opisanih tatvin so osumljeni štirje nepoznani moški, stari po 30 let, ki so se pri klatili v okolico Ljutomera najbrže iz Hrvatske. Vlomilci so oškodovali okradene posestnike za okroglo 6000 Din vrednosti.

Nesreča v Zibiki. Posestnik Jurij Škorjanc iz Tinskega je dne 21. maja ob enih popoldne utonil v tinskem potoku. Vračal se je z gostije domov v družbi ženina in neveste. Nekaj minut pred domom se loči od tovarišije, zavije prek brvi, spodrsne na mokrem brunu ter pade v naraslo vodo; potegnejo ga takoj na suho, a bil je že mrtev. Zadel ga je bržčas kap. Bog mu bodi milostljiv!

Razprava proti Puniši Račiču. V pondeljek dne 27. maja je pričela v Beogradu razprava proti Puniši Račiču in bivšema poslancema Jovanoviču Luni in Tomi Popoviču. Prijavljenih je 30 zagovornikov, ki so porazdeljeni tako-le: skupina Puniše Račiča, ki šteje 21 odvetnikov, za Popoviča 4, za Jovanoviča pa 6. Državno pravdnništvo zastopa Dobrivoj Nikolič. Zanimivo je, da se je prijavil od slovenskih odvetnikov v Beogradu dr. Zorec za Punišo Račiča. Pri zagovornikih nima Puniša Račič iz Hrvatske nobenega zagovornika. Državni pravdnik Nikolič navaja v obtožnici 5 zločinov: 1. Puniša Račič in Jovanovič-Luna sta obtožena, da sta izvršila poskus umora na Pernarju. 2. Puniša Račič je obtožen umora dr. Basaričeka. 3. Puniša Račič je obtožen poskusa uboja Ivana Grandže. 4. Puniša Račič in Toma Popovič je obtožen umora Štepana Radiča. 5. Puniša Račič je obtožen umora Pavla Radiča. Državni pravnik zahteva za vse tri smrtno obsodbo. Večina prič in zagovornikov je iz Beograda.

V Somboru je bil obešen zločinec. V Somboru je bil obešen 23. maja zjutraj Zarko Brankov, ki je s svojimi pomagači umoril in oropal dva kmeta in zagrešil še več drugih zločinov. Obešanje je bilo za mesto Sombor in okolico nekaj prav posebnega, ker že ni bila tamkaj izvršena smrtna obsodba celih 50 let. Na tisoče ljudi iz mesta in okolice je prisostvovalo usmrtitvi. Zločinec je sprejel po naznanilu izvršitve smrtne obsodbe duhovnika, se izpovedal in lepo spravil z Bogom. Pri obešanju je bil obsojenec Brankov miren.

Naša mornarica na otoku Malta. Kakor smo že poročali, je deset edinic naše mornarice na potovanju po Sredo-

zemskem morju. Mornarica se je najpoprej ustavila na otoku Krfu, kjer je bila svečano sprejeta od Grčije. Naša vojna mornarica se je pod vodstvom admirala Price podala iz Krfa na otok Malta, kjer je bil svečani sprejem od angleške mornarice. Naši pomorski oficirji so bili povabljeni na angleško admiralsko ladjo, kjer jim je bila prirejena velika svečanost.

Zračna ladja »Zeppelin« zopet v svojem pristanišču. »Zeppelin«, ki se je hotel v drugič podati v Ameriko, se je moral vrniti že izpred Gibraltarja in je pristal med najhujšim viharjem na francoskem vojaškem letališču v Toulonu. Tukaj so zrakoplov toliko popravili, da je nastopil dne 23. maja ob 8. uri zvečer povratek v svoje pristanišče v Friedrichshafen ob Bodenskem jezeru. Povratka se je udeležilo 57 oseb in sicer: 30 mož posadke, 13 potnikov, 3 inženjerji iz Friedrichshafena in 11 francoskih oficirjev in inženjerjev, katere je povabil seboj poveljnik dr. Eckener. Zrakoplov je vozil s pomočjo novih 4 motorjev 112 km na uro in pristal ob Bodenskem jezeru po osemurni mirni vožnji ob 5. uri zjutraj. »Zeppelin« bodo sedaj pridno popravljali in pred sredino junija ni niti misliti na zopetno ameriško vožnjo.

Največja zbirka gosel prodana. Neki bogataš Mark v Budimpešti je posedal doslej na celem svetu največjo zbirko zgodovinsko znamenitih in najboljših gosel 200 po številu. Godala so bila dela najbolj priznanih italijanskih izdelovalcev gosel kakor: Stradivari, Guaneri, Amati itd. Pol stoletja je rabil Mark, da je znosil to zbirko skupaj iz vseh delov sveta. Pred vojno so bile te gosli cenjene na 1 milijon zlatih mark. Cesar ljubitelj godalnil znamenitosti ni mogel storiti pred vojno, je storil sedaj in instrumenti se bodo zopet raztepli po svetu.

Cela mestna uprava pod ključem! Dne 23. majnika so vtaknili pod ključ celotno upravo staropoljskega mesta Sierpe. Zaprto je celotno uradništvo od župana do zadnjega sluga. Štiri leta so mestni uslužbenci tako goljufali mestno blagajno, da so ustvarili lastni denarni zavod in izposojevali iz tega mestu za elektrifikacijo večje denarne svote po 40% obresti.

Največja razstava cvetlic. V Chelsea (predmestje Londona) so otvorili te dni razstavo svežih cvetlic, ki je doslej največja in najbolj dragocena na celem svetu. Da so došle cvetlice na svoja mesta čim bolj sveže, so jih dovažali na letalih.

Moderna obsodba. Johe McCabe iz Brooklyna v Ameriki se je te dni moral pred sodiščem zagovarjati, ker je pretepal svojo ženo. Sodnik Eilperin, ki ima pravi dar Salomonove modrosti, je izrekel sodbo, naj kruti mož izvoli eno izmed dvojne kazni: za šest mesecev v prisilno delavnico, ali pa da bo skozi šest mesecev vsako jutro prav gorko poljubil svojo ženo. Mož se je odločil za drugo kazen in je kazen prvega dne moral izvršiti vpricho sodnika ter obljubiti, da žene ne bo več pretepal.

Kulturne slike iz sovjetske Rusije. Pred kratkim je objavilo časopisje ti-le

dve slike, ki nam kažejo stremljenja sovjetov: zatreti vsako versko udejstvovanje. Javni nameščenci na Ruskem se niti drzniti ne smejo, da bi izpovedali: kristjani smo. V septembru lanskega leta se je mudil pisec teh žalostnih slik v mestu Orel. Ker je čakal od enega vlaka na drugega, je pogledal v cerkev. V hramu božjem v nedeljo ni bilo nikogar. Pogrebci so prinesli umrlega otroka. V sredini med pogrebci sta bila otrokova mati in oče v uniformi sovjetskega vojaka. Vojak je molil v cerkvi pred sveto podobo, dokler ni pričela služba božja. Ko se je začela cerkev polniti z verniki, je pošepnil vojak ženi: »Prosi ti duhovnika za spremstvo na pokopališče, jaz se moram odstraniti, ker sicer bom imel neprilike.« Oče se je pokrižal ter odbrzel in se udeležil pogreba lastnega otroka s pogledi od daleč. Oče se ne upa udeležiti otrokovega pogreba! V vasi Dvoriče pri Minsku biva posestnik Beišer, ki je bil ovaden, da je naklonjen katoliški duhovščini. Naenkrat so ga obiskali trije menihi, ki so se sklicevali na priporočilo duhovščine v Moskvi in ga prosili, naj jim pokaže pot preko meje. V noči pred prekoračenjem meje so se prelevili menihi v ruske policiste in so aretirali vse one, ki so jim kazali prej naklonjenost. V Minsku je bil Beišer obsojen na pet let, njegova sinova Adolf in Ivan vsak na tri leta groznega bivanja na sovjetskem kazenskem otoku Solovki.

Iz življenja pajkov. Pajki se ne veselijo priljubljenosti pri človeku. Pajek je po zunanosti grd, navadno več ali manj strupen in radi tega ga človeška roka pokončava. Koristna je ta žuželka radi tega, ker uničuje škodljivi mrčes. Občuduje človeštvo pajka kot umetnika v predenju. V zgodnjih jutranjih urah tekom tridesetih ure sprede pajek svojo mrežo, v katero lovi vsakdanjo hrano. Pajkova nitka je osemkrat tanjša od one, katero napreduje sviloprejkica in stokrat nežnejša od finega ženskega lasa. Iz pajčevine so že izgotovili trpežne rokavice, nogavice in poročno obleko za neko Nemko, ki je stala 1500 mark v predvojnem času. Naravoslovci posebno povdarjajo materino ljubezen, katero kaže samica. Jajčeca nosi dva meseca na hrbtu v posebni kroglici. Ob lepem vremenu vzame z nogami zibelko s hrbita in jo drži po cele ure proti solncu, da pospeši izvalitev mladičev. Ena samica spravi iz ene kroglice po 300 mladičev, katere prenaša žive dokaj časa na svojem hrbtu. Po bolj toplejših krajih živijo veliki pajki, ki so seve strupeni in se lotijo celo ptičev. Ob Kaspiškem morju živi takozvani karakurt pajek, ki je posebno škodljiv in nevaren. Je manjši kot pri nas znani križni pajek, a zamore ugrizniti in zastrupiti človeka, da celo kamelo. Ob spodnji ruski reki Volga je poginilo eno leto 7000 govedi na posledicah pika karakurt pajka. Pastirski narod azijskih Kirgizov takoj zapusti s čredami najbolj rodovitne stepe, ako zapazi pojav nevarnega pajka. Vseh raznih vrst pajka, ki je razploden po cellem svetu, je nad 1000.

Zagrizen suhač pred sodnijo radi pi-

janosti. Suhaški agent Martin Fitzpatrick v Čikagi v Severni Ameriki, ki je eden najbolj zagrizenih privrženecv za preganjanje kršilcev prepovedi alkohola, se je moral te dni zagovarjati na sodniji v Čikagu pri sodniku J. Burke, ker je vozil avtomobil v pijanem stanju in je poškodoval dve osebi.

Dijaška kuhinja v Mariboru je prejela naslednje podpore: Ratej Franc, posestnik, Holmec, 50 Din; dr. Franc Ivanšek, notar v Rogatcu, poravnina 500 Din; dr. Stanko Štor, odvetnik, poravnina 400 Din; Hranilnica in posojilnica v Šmarju 100 Din; Josip Mlakar, posestnik in gostilničar v Dramljah, nabral na Kozarjevi gostiji 50 Din; okrajni zastop v Vuhredu 300 Din; okrajni zastop v Slov. Bistrici 250 Din; okrajni zastop v Gornjemgradu 200 Din; Antonija Perc v Radvanju 100 Din; Josip Černelč, minorit na Dunaju, 30 Din; Anton Tkavec, župnik pri Sv. Petru, 100 Din; Janez Trs, posestnik v St. Janžu, 70 Din; Amatiya Straus, trafikantinja, 40 Din; dr. Juro Jan, odvetnik, 20 Din; dr. Janko Kotnik, profesor, 20 Din; dr. Rudolf Ravnik, odvetnik, 100 Din; dr. Vinko Rapotec, odvetnik, poravnina 100

Din; Alojz Neudauer, trgovec v Gornji Radgoni, nabral na Topolnikovi gostiji 94.6 Din; dr. Alojz Klemenčič, odvetnik, poravnina 200 Din; I. Baron, evang. župnik, 20 Din; Josip Weigl, dekan v Križevcih, nabral na Bezjakovi gostiji 100 Din. — Vsem darovalcem izreka najtoplejšo zahvalo — odbor.

Nekaj izvanrednega Vam nudi nakup birmanskih daril v trgovini ur in zlatnine M. Ilger in sin v Mariboru, Gosposka ulica 15. Samo prvovrstni proizvodi po čudovito nizkih cenah, kar jamči ogromna izbira. Tudi na obroke brez poviška cen. 580

Kdor hoče dobro obutev, si kupi Karo čevlje v Mariboru, Koroška cesta šte. 19. 559

Birmancu se podari dobra ura. Stalna vrednost, trajen spomin. Čudovito po ceni pri **I. PETELN, urar** Maribor, Gosposka ulica šte. 5.

Kitajski zid.

Od prevrata do danes je nekdanje močno in neizmerno razsežno kitajsko cesarstvo torišče neprestanih: uporov, bojev ter grozot.

Z neprestanim menjavanjem vladarskih mogočnjakov ginevajo od leta do leta kitajske zgodovinske znamenitosti. Celemu kulturnemu svetu znana posebnost je takozvani kitajski zid, ki je prešel v pregovor. Časopisje razglasa, da bodo zid porušili in meje nove Kitajske odprli na vse strani. Stari kitajski zid spada med najbolj čudovite in najstarejše utrdbe na svetu, ker presega glede obsega in načina zidave vse stavbe na svetu. Dolžina zidu znaša 3 tisoč km. Preračunali so, da bi materijal ki je v tem zidovju, zadostoval za dvojni zid krog sredine zemlje in bi bil lahko visok 1.95 m in širok pol m.

Početki ogromnega kitajskega zidovja segajo v dobo med 446 do 608 po K. Zidali so v sedmih dobah in je bilo zaposlenih 3.380.000 zidarjev. Obzidje, ki se imenuje danes kitajski zid, je iz 15. in 16. stoletja po Kristusu. O zidu ni znala Evropa pred srednjim vekom prav nič.

Evropejcem so odkrili obrambno stavbeno znamenitost jezuiti, ki so začeli z misijonskimi naselbinami po Kitajskem v 16. stoletju.

Znanstveno razpravo o zidu je napisal ruski duhovnik Hyacint, ki je bil predstojnik ruskih kitajskih misijonov od leta 1809 do 1821. Po njegovih ugotovitvah je zgradil cesar Si-Huang-Ti leta 214 po Kr. obmejne utrdbe, ki niso bile v obsegu današnjega zidu in so obstojale predvsem iz ilovice. Od konca 6. stoletja do 15. stoletja ne vsebuje kitajska zgodovina nobenih zapiskov o zidu. Šele zgodovina kitajske vladarske rodbine Ming poroča obširno o današnjih utrdbah. Nikjer ni omenjeno, da bi bili tedaj staro zidovje popravljeni, ampak so zidali na novo. Iz teh poročil sledi, da je današnje ogromno zidovje v celoti delo Ming vladarjev in se je do tedaj ohranila iz starejše dobe le ideja obzidja, ali pa so še bili ohr-

njeni ostanki nekdanjih flovnatih utrdb.

Pri današnjem kitajskem zidu je temelj iz granitnih kock in širok 6 m. Na fundamentu se dvigata dva zida iz žgane opeke. Prostor med obema zidoma je izpolnjen z ilovico, kamenjem, kosi opeke in na vrhu pokrit z debelo žgano opeko. Obzidje je visoko 6—8 m. in vsaka stran je zavarovana s strelnimi linami. V neenakih razdaljah so pozidani višji in še posebno utrjeni obrambni stolpi.

Svetovno znano kitajsko obzidje je pomenjalo že v starodavnih časih mejo med pokrajinami kulture in divjaške pustinja. Razni divji narodi so imeli strah pred obzidjem. V vojaškem oziru je pomenil kitajski zid le neznamenit zadržek napram upadom raznih podivjanih mongolskih narodov.

Stavba ima danes le še zgodovinski pomen — a še tega bodo zabrisali poznejšemu človeštvu, ker nameravajo obzidje popolnoma podreti ter do tal porušiti.

*

Najbolj znani ljudožrci.

Severno od Avstralije se razprostira velik otok: Nova Guineja. Otok je radi bujnega rastlinstva ter obče rodovitosti pravi paradiz. Notranjost še do danes ni raziskana in to predvsem zaradi popolne divjosti ondotnih domačinov, ki so še danes ljudožrci. Raziskano in najbolj znano človeško pleme Nove Guineje so takozvani Papuanci, katerim je tudi najbolj imenitna in najslajša jed — meso belega človeka.

Papuanci prebivajo po vaseh, kojih bivališča so zgrajena na kolih iz bambusa. Ogromne vasi so ena od druge oddaljene 15 do 20 km. Kolibe postavijo moški. Je to prav lahko delo, ker je po Novi Guineji vse polno bambusa in raznih dreves z ogromnim listjem. V eni koči prebiva tudi več družin in večkrat po par sto oseb.

Vsaka vas ima še posebno posvetovalnico, a samo za odrasle moške. Te stavbe so dolge do 120 m in visoke 20 metrov. Hranijo v njih razna orožja,

maske prednikov in predvsem posuše-
ne glave ubitih sovražnikov.

Navadna papuanska koliba je opre-
mljena popolnoma enostavno. Za po-
stelj služi ležišče iz dračja in le moški
imajo še iz lesa oporo za glavo ter ple-
ča. Najti je še par glinastih vrčev in to
je vse.

Papuanec je lenuh in ga preživlja
žena, ki obdeluje polje in sploh skrbi
za prehrano cele družine. Nevesto si
ženin kupi od staršev z gotovim števi-
lom: školjk, nosnih ter ušesnih okras-
kov, kož divjih svinj itd. Ko se poda v
snubitev, se posebno praznično napra-
vi, namaže ter po celem telesu pobar-
va. Ko si je kupil ženo, mu je sužnja,
ki trpi in gara, da je joj. Pri Papuan-
kah so v največjih čisljih moške, ki ma-
lo jedo, ker s tem prihranijo ženskemu
spolu veliko trudapolnega dela. Ako
umrje Papuanki mož, potem je še le
prava reva. Koj po smrti si mora po
prastari šegi odsekati na roki v znak
žalosti del prsta ter lase pomazati s sa-
jami. Hoditi mora pod odejo po vseh
štirih vsaki dan od stanovanjske koli-
be do groba moža. In to tako dolgo, do-
kter jej to naročijo moževi sorodniki.
Po nekaterih vaseh morajo nositi vdo-
vice krog vratu glavo umrlega moža.
Umrle polagajo zunaj vasi na visoko
podstavljena nosala, da osuši in sežge
pekoče solnce meso do belih kosti.

Med bolj divjaškimi papuanskimi
rođovi v neprodni notranjosti Nove
Guineje so pojedine človeškega mesa
med posebnimi obredi na dnevnem re-
du. V bojih ujeti so navadno žrtve groz-
nega ljudožrstva. Bolehno in slabotno
deco zavržejo koj po rojstvu. Od dvojč-
kov obdržijo le krepkejšega. Stare lju-
di, ki so že oslabei, pobijejo.

Plesu je udan Papuanec pri vseh pri-
likah od otroških let do smrti. Ko se
plesalci utrudijo pri tem poslu, prično
pojedine. Očividci opisujejo, da pojed-
ni plesalci neverjetno velike množine sa-
dja, človeškega mesa in raznih močnat-
nih zmesi.

Kakor vsi divjaki, so tudi Papuanci
praznovorni in so njih verski običaji
prepleteni s čarovništvom. Glavni gos-
podar in duševni vladar posameznih
družin, vasi in celih naselbin je čarov-
nik. Papuanec se ne loti nobenega po-
sla, ne da bi uprašal poprej za nasvet
čarovnika.

Poleg plesa, bojevanja, gradbe biva-
lišč je delo moškega še vožnja v čolnih.
Papuanci se lotijo na mojstrsko izdol-
benih čolnih izredno dolgih trgovin-
skih voženj med sosedi.

Krščanstvo po zelo razsežni Novi Gu-
ineji napreduje le počasi. Papuancu se
godi radi rodovitnosti zelo dobro, je
rojen lenuh in misli, ker skrbi zanj
žena, le na ples, boj, požrešnost in na
prijetni izlet v čolnu.

Obleka je pri Papuancu enostavna
in mu jo da drevo v lubju ter listju.
Moški nosijo kratke obveze krog le-
denj, ženske daljša krila. Neveste in
ženini si barvajo oblačila s kričecimi
drevsnimi soki, okrašajo nosove ter
ušesa s školjkami, iglami ter obročki.
Radi vednega poletja je Papuanec v
vseh letnih časih enako oblačen.

Črne kozе.

Časopisje prinaša dan na dan žalost-
na poročila o nastopanju hude bolezni
črnih koz na: Angleškem, po Belgiji in
Grčiji. Množijo se tudi zelo smrtni slu-
čaji. Zdravniki razglašajo, da je pojav
črnih koz povsem razumljiv, ker so bi-
la zadnja cepljenja proti tej bolezni l.
1915 in od tedaj naprej pa vlada v tem
oziru malomarnost.

Prvi pojav črnih koz v Evropi beleži
zgodovina v 6. stoletju po Kr. Tedaj so
zanesli bolezen v naše kraje iz Kitaj-
ske ter Indije, kjer je morila že nekaj
stoletij poprej. Začetkom so opazovali
obolenja koz v bolj južnih krajih Ev-
rope in šele v 15. stoletju severno in to
predvsem v Nemčiji. Takoj po odkritju
Amerike je romala nalezljivka tudi v
novi svet, kjer je bila poprej tujka.

Umrljivost na kozah obolelih oseb je
bila v prvih časih pojava tako velika,
da je n. pr. umrlo na kozah v 18. stole-
tju na Pruskem letno 25 tisoč, v Fran-
ciji 30 tisoč in po drugih državah še
veliko več. Bolezen črnih koz so ome-
jili, ko so dognali s časom, da je nalez-
ljiva, a malodane zatrla in odpravila
jo je šele cepljenje.

Okuženje po kozah se dogaja na ta
način, ker pravi povzročitelj še do da-
nes ni znan, da človek udiha bacile
koz in se ti razlezejo po telesu potom
dihalnih organov.

Zdravljenje koz potom cepljenja je
znašel dne 14. maja 1796 neki Jenner.

Cepilo dobivajo še danes od pet ted-
nov starih in popolnoma zdravih telet.
Živali cepijo in sicer jim ubrizgnejo
bolezen. Kakor znano, se izpušijo pri
kozah po celem telesu gnojni mehurč-
ki. Ako vzameš vsebino gnojnega me-
hurčka in jo preneseš v drugo zdravo
telo, se ga prime bolezen. — Poprej
zdrava teleta obolijo po ubrizganju na
kozah in dobijo gnojne izpuščaje. Gnoj-
no vsebino mehurčkov uporabljajo kot
zdravilno cepivo proti kozam na lju-
deh. Na mestu, kjer je bil otrok ali od-
rasli cepljen, se pokaže po par dneh
znak obolenja koz, ki se pa posuši, od-
pade in zapusti le brazgotino. Odporna
sila pri cepljenju traja 10 let.

Pred cepljenjem je odpadlo na celem
svetu po vseh deželah ter krajih in od
vseh bolezni 7 do 12 procentov smrtnih
slučajev na črne kozе. Pred vojno
je pa bila ta nevarna bolezen že doma-
la iztrebljena in le prav redek pojav.

*

Nad leva s sulicami.

Nemški raziskovalec srednjeafriških
džungl, pustinj, planjav in pokrajin je
obelodanil te dni ta le doživljaj:

»Po z visoko travo poraščenih sred-
njeafriških stepah in džunglah se podi
bojevito pastirsko plemo — takozvani
Massai. Glede jezika, krvi, orožja in
načina življenja se ti ljudje ne dajo
primerjati z afrikanskimi zamorci, ko-
jim so bili nekdanj strah in groza. Je to
lep človeški rod, nag in gibčen. Preživ-
ljajo se le z mesom, krvjo ter mlekom
in radi tega so tudi izredno odporni.
Ne poznajo strahu. Zavarovani so v bo-
jih na levici s ščitom, ki je preoblečen

z volovsko kožo, napadalno orožje jim
je sulica v desnici. Nekdanj so bili Mas-
sai na živini bogat narod, prosluli pa
pri vseh sosedi kot živinski roparji.
Grozna goveja kuga, ki je razsajala po
Afriki več let, jim je uničila črede in
ostalo je v njih srcih le še hrepenenje
po govedi.

— — —

Vsaka še tako nevarna zverjad se
boji skraja človeka in beži pred njim.
V bojazni pred človekom ni niti kralj
živali — lev — izjema. Kakor hitro je
pa enkrat živalski poglavar puščave
spoznal, da posameznega človeka lažje
ukroti nego večjo žival, napada le lju-
di in postane šiba božja celih okolišev.

Že od nekdanj so Massai navajeni, da
so se lotili levov, ki so napadali posa-
meznike in domačo živino, s sulico.
Lov na leve jim je še danes najljubša
zabava, ker nudi priliko, da se odliku-
jejo v hrabrosti.

Levi, ki so napadali mirne ljudi, so
se naselili v bližini Wadžaga naselbi-
ne. Vsako drugo ali tretjo noč je izginil
kak zamorec ali govedo v levjem žre-
lu. Wadžaga plemo je prebojazljivo, da
bi se upalo nad leva in radi tega je za-
prosil Massai za odpomoč. 70 vojšča-
kov od Massai rodu se je podalo na iz-
sleditev levjega gnezda in jaz sem jih
spremljal kot očividec na nevarnem
pogonu s puško.

Bilo je nekako krog poldne, ko smo
dospeli v razsežno dolino. Po sredini
je raslo bičje, od treh strani je bila do-
lina poraščena z visoko travo in posa-
meznimi trnjevim drevesi. Tukaj je
bilo stalno levje bivališče. Dolino so
Massai lovci zajeli v krogu, ki se je
vedno bolj ožil. Naenkrat je bilo slišati
iz sredine tulenje. Star lev s košato
grivo se je plazil divje renčoč po travi.
Lovci so ga zmotili pri obedu, ker je
bil po gobcu še ves krvav od raztrgava-
nja antilope. Ko je zapazila razjarjena
zverjad preganjalce od vseh strani, se
je skrila med bičje. Ni ga bilo videti, le
kruljenje je razodevalo, kje da čaka.

Massai so vedno bolj strnjevali krog,
se bližali zverini in ščitili telo s ščitom.
Ko je izprevidel lev, da je obkrožen, je
skočil po koncu, griva se mu je naježi-
la na glavi ter po vratu, z repom je za-
mahnil in odprl v togoti žrelo, da so se
dobro videli grozni zobje. V teh napetih
in odločilnih trenutkih so zagnali lov-
ci na povelje krik in naskočili s sulicami
na skok pripravljeno zverjad. —
Prvi je pognal sulico, ki je zadela, po-
veljnik. Ranjeni lev je skočil in se po-
gnal z vso silo v prvega lovca. Napade-
ni je zasadil globoko v zver sulico.
Kljub smrtonosni rani se je dvignil
kralj pustinja na zadnjih nogah, iztrgal
s prednjo tace napadalca ščit in si
ga privoščil za en trenutek s kremplji
ter zobmi. Od vseh strani so priletele v
zverjad sulice in jo prisilile v smrti
na tla. Ko se je tresel orjaški lev v zad-
njih izdihljajih, so zagnali divjaki po-
novni gromoviti krik veselja ter nav-
dušenja in vsak je še skušal umirajo-
čega prebosti s težkim orožjem.

Od tedaj, ko se je pripravil lev za na-
skok, do usmrtnitve je preteklo ne 30 se-
kund, a te so bile polne največje nape-

tosti in prezira smrtne nevarnosti.

Kakor že omenjeno, je enega lovca zver precej obgrizla ter razpraskala, a kljub bolečinam ni kremžil obraza in ni stokal pri obvezovanju.

Drugi dan sem jaz (Nemec) z lahko-

to ustrelil levinjo. Oba mladiča sta pobegnila neznano kam.

Wadžaga pleme je nagradilo neustrašne lovce z 10 kravami, katere so odgnali proti svoji naselbini med radostnim krikanjem.

Uredba o cestarjih in cestnih nadzornikih.

Gradbeni minister Savkovič je izdal na podlagi člena 26 cestnega zakona uredbo o cestarjih in cestnih nadzornikih.

S to uredbo so podrobno določene dolžnosti cestarjev in nadzornikov cest.

Nova in važna določba je, da cestarje ne imenuje več ministrstvo, temveč šefi gradbenih sekcij. Na ta način se je naredilo konec stari praksi, da so bili imenovani za cestarje neuporabni ljudje, ker bodo gradbene sekcije pač dobro poznale ljudi, pa bodo tudi mogle vršiti kontrolo nad delom cestarjev. Ta kontrola je odslej tudi njih dolžnost in gradbene sekcije imajo pravico, da slabe in nemarne cestarje odpuste brez vsake formalnosti.

Za cestarje bodo imenovani mladi ljudje, v starosti od 23 do 30 let. Prednost imajo oni, ki so dozorili cestni tečaj, ki so bili železniški čuvaji, nadalje zidarji in oni, ki so služili pri inženjerskih četah v vojski. Začetna plača za cestarje znaša 500 Din mesečno in se zviša potem na največ 900 Din.

Vsi cestarji bodo zavarovani po zakonu o zavarovanju delavcev in po 30 letih dobijo dosmrtno podporo v znesku 50% njih zadnje mesečne plače.

Vsakemu cestarju bo dodeljeno do 8 km ceste, kar je odvisno od terena, na katerem je cesta. Cestarji morajo vsak dan izvršiti potrebna popravila na njim pridelenem odseku ceste.

Kontrolo nad cestarji vrši cestni nadzornik in šef gradbene sekcije s svojim osebjem. Cestni nadzorniki so v 3. kategoriji državnih uradnikov ali v skupini zvančnikov. Kvalifikacija za 3. kategorijo da obrtna šola ali njim podobne šole. Poleg tega morajo kandidati zadostiti tudi ostalim pogojem, ki jih zahteva zakon o uradnikih in drž. nameščencih.

Tudi cestni nadzorniki dobijo svoj določen okoliš, ki v dolžini potov ne sme presegati 80 km. Da bo delo cestnih nadzornikov tem uspešnejše, bodo dobivali nadzorniki posebno terensko nagrado v znesku 360 Din mesečno. Poleg stalnega nadzorstva nad cestarji morajo svoj okoliš prehoditi vsaj dvakrat na mesec.

Cene in sejmska poročila.

Mariborski trg. Na mariborski trg dne 25. majnika so pripeljali špeharji na 28 vozeh 61 zaklanih svinj, kmetje 4 voze krompirja, 1 voz čebule, 16 vozov sena, 8 voz otave, 4 voze slame in 6 vozov škopa. Na mariborskem trgu so se že pojavili črešnje. Svinjsko meso je bilo po 15—27.50 Din, krompir 1.50—2, čebula po 1, seno 80—100, otava 140—180, slama po 80—90, 1 škop 1.50—1.75 Din. Cene živinski krmi so se dvignile. Pšenica je po 3, rž 2.75, ječmen po 2.50, oves 1.50—1.75, kuzuza 2.50—3, ajda 2, fižol 5—7, proso 3, grah 12 Din. 1 letošnja kumarca stane 10—20 Din. 1 kokoš 40—45 Din, par piščancev 55—85, puran 70—140, domači zajec 10—50, kozlič 75—130. Kislo zelje je po 5 Din, kislata repa 2, glavната solata po 12 Din. Črešnje so po 20 Din, suhe slive po 10—12 Din. Mleko je po 2.50—3 Din, smetana po 12—16, surovo maslo po 36—40 Din, jajca po 1—1.50, med po 20 Din.

Na mariborski svinjski sejem dne 24. maja je bilo pripelanih 344 svinj in 1 koza. Cene so bile sledeče: Mladi prašiči 5—6 tednov stari komad po 100—125 Din, 7—9 tednov 225—250 Din, 3—4 mesece 350—450 Din, 5—7 mesecev 450—550 Din, 8—10 mesecev 550—750 Din, 1 leto 1000—1200 Din, 1 kg žive teže 10—12.50 D, 1 kg mrtve teže 16—17 Din, 1 koza komad 300 Din. Prodanih je bilo 285 prašičev in 1 koza.

*

Gospodarska obvestila.

Trošarina na vino. Frančiškanski provincial v Mostaru p. dr. Mandič je v zvezi z mostarskim načelnikom Ljubomir Kruljem posredoval pri mini-

strstvu financ radi znižanja trošarine na vino za Hercegovino. Posledica nove trošarinske doklade bo ta, da se bo cena grozdju, odnosno moštu znižala za 1 do 2 Din, kar pomenja propad za kmetske vinogradnike ter onemogoči je nadaljno obnovo vinogradov na ameriški podlagi. Razlogi, ki jih je navedla hercegovska deputacija v Beogradu, veljajo več ali manj tudi za naše kraje. Trošarina na pivo se je znižala, došlo je tudi znižanje trošarine na žganje. Kdaj bo sledilo znižanje državne trošarine na vino?

Kmetijska podružnica Maribor in okoliš priredi v nedeljo dne 9. junija v dvorani Vinarske in sadjarske šole poučno predavanje o zatiranju trsnih škodljivcev in boleznih. Začne se ob 9. uri dopoldne. Predaval bo imenovanega zavoda strokovni učitelj gospod Fr. Vojsk. Predavanju sledi prost razgovor o predmetu, ki je baš zdaj velevažen. Podružnica vabi k predavanju poleg svojih članov tudi nečlane, ki so ali vinogradniki ali pa opravljajo vinogradna dela. Zlasti mladina naj ne zamudi prilike, da sliši o predmetu, ki se bo temeljito razpravljalo, pametne nauke.

*

Perutninarški kotichek.

Perutninarški sestanek. Prihodnjo nedeljo dne 2. junija, se vrši ob treh popoldne sestanek gospodarjev in gospodinj iz Razvanja in Hoč v razvanjski šoli. Na tem sestanku se bomo pogovorili o potrebi, pomenu in važnosti perutninarške podružnice, ki naj bi se

ustanovila za Razvanje z bližnjo okolico. Komur je za napredek perutninarstva, naj se zanesljivo udeleži tega zborovanja. Priglasilo se je baje že 18 gospodarjev in gospodinj za ustanovitev omenjene podružnice, ki naj bi bila prva v Sloveniji. Na delo tedaj, ker res nobni so dnevi, a delo in trud nam ne bo blagoslovi! — Živinozdravnik Pirnat.

Perutninarški kotichek. Vsled obilnega deževja je letos rast kopriv silno bujna. To zelišče, katerega se mladi in stari ljudje kaj radi ogibljejo, je posebno ceniti naučila dolgotrajna svetovna vojna. V tem času, ko je vladalo splošno pomanjkanje žitne hrane tudi za perutnino, se je namreč preiskovalo v gospodarsko naprednih državah listje mnogovrstnih rastlin glede redilne vrednosti, seveda tudi listje svežih kopriv in koprivjega sena. Ugotovili so pri teh preizkušnjah, da ima koprivje seno v 100 kg 15.7 kg beljakovin in 62 kg škrobnih vrednot. Prav visoko torej presega koprivje seno glede redilne vrednosti proso, ajdo in oves ter dosega celo ječmen. Listje koprive se zbira ob lepem vremenu, posuši in stlači v vreče ali tako shrani v suhem prostoru. Ker bo šlo tudi letos na stotine kopriv v izgubo, ako jih ne zberemo, posušimo in shranimo ob pravem času, prav toplo priporočam našim gospodinjam perutninaricam, naj ne zamudijo ugodne prilike in se oskrbijo za prihodnjo zimo s primerno zalogo koprivjega sena. Kokoške jim bodo poplačale to skrb ob času, ko bodo imele jajca na trgu najvišjo ceno. Kako je krmiti s koprivjim senom, o tem bo sledil pouk ob priliki. — Živinozdravnik Pirnat.

*

Čebelarški kotichek.

Nestavno in bolj hladno kakor toplo vreme ovira razvoj čebelnih družin. Smo že pozno v maju, ko bi morali biti panji močni, satniki v celoti zaleženi, in ko bi čebele morale že davno rojiti, a imamo povsod zastoj. Dolga zima, oziroma pozna pomlad je tudi čebelicam škodovala.

V maju se večkrat pokaže pri čebelah posebna bolezen, imenovana brezletnost. Čebele tekajo pred čebelnjakom semtertja, se ne morejo dvigniti od tal, čeravno silijo s krili in poskakujejo s celim telescem kvišku. Nekaj časa skačejo, polagoma se utrudijo, le še lezejo, končno pa pomrjejo. Brezletnost se pojavi skoro gotovo vsled slabe hrane, spridenega povžitega medu, ter posebej še radi povžite pokvarjene obnožine. Pomagati skušaj na ta način: panju dajaj po več dni zaporedoma nekoliko toplega, redkega medu. Večkrat pomaga tudi, da vodo v koritcu pred čebelnjakom, kamor hodijo čebele pit, nekoliko osoliš.

Ako imaš roje, pazi, da jih vtakneš v čiste in osnažene panje! Dobro bode, da daš roju ne le praznih, neizdelanih satnikov, ampak tudi že dva do tri izdelana satnika, da more roj spraviti na varno to, kar je prinesel seboj iz plemenjaka. Poznejšim rojem je dobro dodati že več izdelanih satnikov, da se tako hitreje razvijejo.